

P3
7
F 1976:6

Statistiska meddelanden

F 1976: 6

Från trycket 8 juli 1976
Producent RIKSREVISIONSVERKET, Fack, 100 26 Stockholm
Förfrågningar Revisor Anders Rahmn, tel 08 - 738 4249

Serie F - FÖRETAG

ISSN 0346-606X

Företagens resultat- och balans-
data, likviditet m m, utlandsägda
företag, företagens utländska till-
gångar och skulder, investeringar
inom industri, varuhandel, sam-
färdsel samt bank- och försäkrings-
företag

FÖRETAGENS TAXERADE INKOMSTER M M UNDER VERKSAMHETSÅREN 1974 OCH 1975

SAMMANFATTNING

För att kunna göra en bedömning av de svenska aktiebolagens taxerade inkomster för verksamhetsåret 1975 sändes under november och mars en enkät ut till ett antal svenska aktiebolag, sparbanker, jordbrukskassor och försäkringsinstitut. Genom denna enkät fick företagen besvara frågor om den taxerade inkomsten till statlig och kommunal skatt för verksamhetsåren 1974 och 1975. Vidare fick bolagen svara på frågor om beräknade fyllnadsinbetalningar, totalt särskilt avdrag för forsknings- och utvecklingskostnader samt för marsenkäten även totalt särskilt investeringsavdrag.

FÖRETAGENS INKOMSTUTVECKLING

RESULTAT

De till kommunal och statlig skatt taxerade inkomsterna beräknades enligt novemberenkäten att öka med 21 resp 47 procent mellan verksamhetsåren 1974 och 1975. Då hade bolagen emellertid ej tagit hänsyn till det särskilda investeringsavdragets tillkomst i oktober 1975. Efter justering för det nya avdraget bedömdes den statligt taxerade inkomsten öka med 33 procent mellan åren. Marsenkätens resultat gav en ökning av den taxerade inkomsten till kommunalskatt på 25 procent och av den taxerade inkomsten till statlig skatt på 47 procent. Vid denna senare enkät hade företagen beaktat inverkan av det särskilda investeringsavdraget. De obligatoriska avsättningarna till arbetsmiljöfonden och särskilda investeringsfonden företagen gjorde för verksamhetsåret 1974 var avdragsgilla både till statlig och kommunalt taxerad inkomst. För verksamhetsåret 1975 gäller inte motsvarande bestämmelser. Detta förklarar den kraftiga ökningen i taxerade inkomster mellan åren 1974 och 1975. För verksamhetsåret 1974 har Riksrevisionsverket tillgång till det verkliga utfallet genom länsstyrelsernas taxeringsstatistik. Utfallet ligger cirka 2 procent högre än för enkätresultatet.

1976 -07 -14

Utgivare: Statistiska centralbyrån, Fack, 102 50 Stockholm

Statistiska meddelanden (SM) kan köpas i bokhandeln eller direkt från Liber distribution, 162 89 Vällingby, tel 08 - 89 01 20. Helårsprenumeration inkl moms: samtliga serier 900 kr, serie H 225 kr, serie Am 180 kr, serierna I, Iv, J, T och U vardera 145 kr, serierna Bo, K och P vardera 115 kr, serie R 80 kr, serierna F, N och S vardera 70 kr, serie Be 45 kr. Lösnummer 6 kr, om ej annat anges. — Ansvarig utgivare: Lennart Fastbom.

Published by the National Central Bureau of Statistics, Fack, S-102 50 Stockholm, Sweden

Statistiska meddelanden (Statistical Reports) are included in the series Sveriges officiella statistik (Official Statistics of Sweden). The Reports may be obtained from Liber distribution, S-162 89 Vällingby, Sweden.

Av enkäten framgår att inkomstutvecklingen skiljer sig kraftigt mellan olika branscher. Gruvor, mineralier svarar för den största sänkningen och jord och skogsbruk samt el-, gas- och vattenverk för den största ökningen av den till statlig skatt taxerade inkomsten. Gruvor, mineralier står också för den största sänkningen av den till kommunal skatt taxerade inkomsten medan jord och skogsbruk samt varuhandel här svarar för den största ökningen. För olika storleksgrupper är skillnaderna ej lika markerade. För alla storleksgrupper ökar både den till statlig och kommunal skatt taxerade inkomsten. Företag med antal helårsanställda mellan 50 - 199 svarar i båda fallen för den största inkomstökningen.

DET SÄRSKILDA FORSKNINGS- OCH UTVECKLINGSVDRAGET

Som stimulans för industrin till ökat forsknings- och utvecklingsarbete medges ett avdrag på 10 procent (basavdrag) av de totala kostnaderna för FOU-verksamhet och ett avdrag på 20 procent (ökningsavdrag) på årets ökning av FOU-kostnaderna jämfört med året före (SFS 1973:421). För båda dessa avdrag gäller som restriktion att beräkningsunderlaget ej får understiga 5 000 kr. Avdraget är enbart avdragsgillt till statlig taxering och gäller för kostnader som läggs ner under åren 1973 - 1980.

Det totala avdraget för FOU kostnader beräknas till 275 milj kr, varav 218 milj kr utgöres av basavdrag. Verkstadsindustrin svarar för över hälften av det totala avdraget. Företag med mer än 2 000 helårsanställda svarar för hälften av det totala avdraget.

DET SÄRSKILDA INVESTERINGSVDRAGET

I syfte att stimulera näringslivets investeringar och sysselsättningen infördes ett särskilt investeringsavdrag för maskiner och inventarier som anskaffas under perioden 15 oktober 1975 - 31 december 1976. Avdraget är för närvarande på 10 procent och är enbart avdragsgillt till statlig taxering (SFS 1975:1147). För samma period finns det även möjlighet att ansöka om ett skattefritt investeringsbidrag på 4 procent (SFS 1975:1149) om avdraget ej kan utnyttjas. I regeringens kompletteringsproposition (1975/76:150) föreslås att avdraget höjs till 25 procent och bidraget till 10 procent för maskiner och inventarier som anskaffas under perioden 1 maj - 31 december 1976.

Det totala särskilda investeringsavdraget beräknas till 86 milj kr. Varuhandeln svarar för drygt 40 procent av det totala avdraget. Företag med antal helårsanställda 50 - 199 och 2 000 - svarar för 25 procent resp 29 procent av det totala avdraget.

BAKGRUND

Riksrevisionsverket (RRV) skall enligt sin instruktion beräkna statens inkomster för det kommande budgetåret. Detta sker vid de sk inkomstberäkningarna två gånger årligen i november och mars.

För att skapa ett underlag för en säkrare prognosering av skatteinflödet vid dessa beräkningar har RRV sedan 1960, genom en enkät, infordrat uppgifter om företagens uppskattade taxerade inkomster. Till och med värberäkningen 1971 utnyttjades ett icke representativt urval bestående av företag med minst 1 milj kr i aktiekapital. Dessa tillfrågades i november resp mars varje år om förväntade förändringen av den statligt taxerade inkomsten mellan föregående och innevarande verksamhetsår. Det definitiva taxeringsutfallet föreligger först i september året efter inkomståret. Aktiebolag med aktiekapital under 1 milj kr samt sparbankerna, jordbrukskassorna och försäkringsinstituten som svarade för cirka en fjärdedel av de totala bolagsinkomsterna tillfrågades ej. Deras inkomster antogs utvecklas i samma takt som de större bolagens. Resultatet av RRVs prognoser jämfört med det faktiska utfallet framgår av tabell 1.

REDOVISNING

Resultatet av bolagsenkäten vad avser de statligt taxerade inkomsterna redovisas i RRVs inkomstberäkning i anslutning till att inkomstantagandena presenteras. En utförligare sammanfattning har tidigare dessutom publicerats i Riksrevisionsverkets årsbok. Då denna publikation numera nedlagts presenteras tabellerna i Statistiska meddelanden från SCB, serie N. Föregående års undersökningar finns publicerade i SM nr N 1975:46.

UNDERSÖKNINGSMETODER

Urvalet görs en gång per år i oktober ur SCBs centrala företagsregister (CFR). Samma urval används således vid de två enkätillfällena i november och i mars efterföljande år.

Vid tidigare urvalsdragningar, från och med höstberäkningen 1971, grupperades samtliga aktiebolag i CFR i åtta strata efter antalet anställda. Ett nionde stratum användes för företag som ej fått antalet anställda angivna. Dessutom kompletterades urvalet med speciella strata för aktiebolag utan anställd personal, sparbanker, jordbrukskassor och försäkringsinstitut. Urvalsfraktionens storlek bestämdes med hjälp av minimumvariansallokering efter antalet helårsanställda. Detta innebar ett totalurval bland företag med minst 200 anställda. Med hjälp av länsstyrelserna infördes för varje bolag den till statlig inkomstskatt taxerade inkomsten för de senaste två åren. Därefter verkställdes ett andra urval på grundval av känd taxerad inkomst tillfrågades samtliga. Bland de resterande bolagen gjordes ett obundet slumpmässigt urval av ca en tredjedel.

För om undersökningstillfället i oktober 1974 användes ett nytt urvalsförfarande där man frångick tvåstegsurvalet från tidigare. Vid urvalsdragningen grupperades aktiebolagen i CFR i 38 olika strata med hänsyn till både antalet anställda och den till statlig skatt taxerade inkomsten för verksamhetsåret 1973. För urvalsfaktorn antal anställda hade satts en gräns vid 500. För urvalsfaktorn taxerad inkomst var gränserna satta till 50 000 kr, 100 000 kr och 1 000 000 kr. Företag med antingen antal helårsanställda större än 500 eller med en statligt taxerad inkomst på 1 000 000 kr totalundersöktes. Storleken på övriga urvalsfraktioner bestämdes sedan med hjälp av minimumvariansallokering efter både antal anställda och taxerad inkomst. Vid urvalsdragningen hösten 1975 grupperades aktiebolagen i CFR i 39 olika strata med hänsyn till både antalet anställda och den till statlig skatt taxerade inkomsten för verksamhetsåret 1974. Jämfört med urvalsdragningen 1974 har ytterligare ett stratum tillkommit med företag som finns med på taxeringsbanden men som ej återfunnits i CFR. Av de 40 olika strata gällde 13 aktiebolag utan anställd personal, sparbanker, jordbrukskassor och försäkringsinstitut. Detta gav sedan ett statistiskt stickprov på cirka 2 000 svenska företag.

SUMMARY

In accordance with its instructions the Swedish National Audit Bureau shall each year submit to the Government on approximate estimate of the outcome of the Budget for the current fiscal year and a proposed estimate of government revenue for the fiscal year immediately following. In order to make the forecast more reliable, the Swedish National Audit Bureau has since 1960 made a sample survey of incomes and deductions for limited companies at the annual assessments. The sample material includes incomes and deductions for approximately 2 000 limited companies of a total number of 94 700 companies. The tables presented in this report show values of national assessed income for 1974 and 1975 and different deductions for 1975. The values are presented for different branches and for different sizes of the companies.

UNDERSÖKNINGSRESULTATENS TILLFÖRLITLIGHET

Vissa begränsningar i materialet bör påpekas. Uppgifterna är bolagens egna prognoser som ofta gjorts före det att företagsbokslutet är klart och innan någon taxeringsgranskning skett. Vidare bygger totalskattningarna på ett urval och ej en totalundersökning. I tabell 2 presenteras konfidensintervall för några olika variabler. Under förutsättning att bolagens egna uppgifter är riktiga, täcker intervallen med 95 procents sannolikhet de sanna värdena på variablerna ifråga.

Bortfallet vid inkomstberäkningen i november var 8,9 procent och vid marsenkäten var bortfallet 6,2 procent.

TABELLFÖRTECKNINGTexttabeller

5	1 Förändring av statligt taxerad inkomst enligt RRVs prognos och enligt utfall 1960-1975
5	2 Totalskattningar och konfidensintervall för företagens statligt taxerade inkomster m m
6	3 Företagens taxerade inkomster och fyllnadsinbetalningar fördelade på olika branscher
6	4 Företagens taxerade inkomster och fyllnadsinbetalningar fördelade på företagsstorlek
7	5 Totalt forsknings- och utvecklingsavdrag och särskilt investeringsavdrag samt taxerad inkomst under inkomståret 1975. Fördelat efter bransch i milj kr och procentuellt
7	6 Totalt forsknings- och utvecklingsavdrag och särskilt investeringsavdrag samt taxerad inkomst under inkomståret 1975. Fördelat på företagsstorlek i milj kr och procentuellt
8	7 Procentuell förändring i statligt taxerad inkomst mellan verksamhetsåren 1974 och 1975 samt hela populationsantalet, fördelat på företagsstorlek
8	8 Antal företag och medelvärden för de företag i urvalet som redovisade FOU-avdrag och särskilt investeringsavdrag i kr, fördelat på företagsstorlek

Tabell 1 FÖRÄNDRING AV STATLIGT TAXERAD INKOMST FÖR FÖRETAGEN ENLIGT RRVs PROGNOs OCH ENLIGT UTFALL 1960 - 1975 i PROCENT
Anm. Prognossiffrorna för åren 1960 - 1970 avser de i inkomstberäkningen faktiskt använda och ej de som erhållits ur enkäterna

Ökning (+) eller minskning (-) mellan inkomståren	RRVs prognos baserad på bolagsenkäten i november	RRVs prognos baserad på bolagsenkäten i mars	Samtliga svenska aktiebolag m fl (Utfall)
1959 - 1960	+10	+18	+18,6
1960 - 1961	+7	+5	+5,4
1961 - 1962	+0	-10	-6,3
1962 - 1963	+5	+10	+13,5
1963 - 1964	+5	+10	+13,1
1964 - 1965	+10	+5	+2,4
1965 - 1966	-5	-15	-12,9
1966 - 1967	+5	+5	+4,6
1967 - 1968	+10	+15	+18,1
1968 - 1969	+12	+3	+5,0
1969 - 1970	+7	-10	-0,8
1970 - 1971	-25	-33	-26,7
1971 - 1972	+32	+32	+23,6
1972 - 1973	+10	+8	+12,8
1973 - 1974	+0	-12	-7,5
1974 - 1975	+47	+47	-

Tabell 2 TOTALSKATTNINGAR OCH KONFIDENSINTERVALL FÖR FÖRETAGENS STATLIGT TAXERADE INKOMSTER 1974 OCH 1975 M M (MILJ KR)

Variabel	Konfidensintervall på 95 % nivå		
Statligt taxerad inkomst inkomståret 1974	3 566	+144	3 422 - 3 710
Statligt taxerad inkomst inkomståret 1975	5 234	+245	4 989 - 5 479
Kommunalt taxerad inkomst inkomståret 1974	6 944	+511	6 433 - 7 455
Kommunalt taxerad inkomst inkomståret 1975	8 668	+613	8 055 - 9 281
Fyllnadsinbetalning våren 1976	1 600	+118	1 482 - 1 718
Forsknings- och utvecklingsavdrag 1975			
totalt	275	+31	244 - 306
varav basavdrag	218	+23	195 - 241
Särskilt investeringsavdrag 1975	86	+34	52 - 120

Tabell 3 FÖRETAGENS TAXERADE INKOMSTER OCH FYLLNADSBETALNING FÖRDELADE PÅ OLIKA BRANSCHER (MILJ KR)

Bransch	1	2	3	4	5	6	7
	Statligt taxerad inkomst inkomst- året 1974 ¹	Statligt taxerad inkomst inkomst- året 1975	Procentuell förändring (2:1)	Kommunalt taxerad in- komst in- komståret 1974	Kommunalt taxerad in- komst in- komståret 1975	Förändring % (5:4)	Fyllnads- inbetal- ningar våren 1976
Jord- och skogsbruk	42	85	102,4	55	103	87,3	37
Gruvor, mineralier	12	2	-83,3	196	133	-32,1	0
Livsmedel	93	106	14,0	265	322	21,5	41
Textil, beklädnad	37	31	-16,2	56	50	-10,7	13
Trä, massa, papper	416	613	47,4	687	948	38,0	298
Kemisk industri, petroleum- och plastindustri m m	178	196	10,1	297	292	-1,7	86
Jord- och stenindustri	46	49	6,5	104	93	-10,6	13
Järn-, stål- och metallverk	229	154	-32,8	391	304	-22,3	45
Verkstadsindustri	406	730	79,8	1 005	1 244	23,8	198
Annan tillverkningsindustri	5	3	-40,0	7	5	-28,6	1
Byggnadsverksamhet	99	130	31,3	236	277	17,4	56
Varuhandel	739	1 210	63,7	1 154	1 697	47,1	410
Bank, försäkringar	774	1 368	76,7	1 662	2 280	37,2	274
El-, gas och vattenverk	50	104	108,0	108	140	29,6	29
Samfärdsel	64	74	15,6	189	165	-12,7	20
Övriga	376	379	0,8	532	615	15,6	79
Samtliga branscher	3 566	5 234	46,8	6 944	8 668	24,8	1 600

1) RRV har tillgång till det verkliga utfallet för 1974 genom länsstyrelsernas taxeringsstatistik. Enkätresultatet ligger cirka 2 procent lägre än utfallet.

Tabell 4 FÖRETAGENS TAXERADE INKOMSTER OCH FYLLNADSBETALNING FÖRDELADE PÅ FÖRETAGS-STORLEK (MILJ KR)

Storlek (antal helårs- anställda)	1	2	3	4	5	6	7
	Statligt taxerad inkomst inkomst- året 1974	Statligt taxerad inkomst inkomst- året 1975	Förändring % (2:1)	Kommunalt taxerad in- komst in- komståret 1974	Kommunalt taxerad in- komst in- komståret 1975	Förändring % (5:4)	Fyllnads- inbetal- ningar våren 1976
0 - 19	654	810	23,9	1 184	1 377	16,3	287
20 - 49	383	482	25,8	601	798	32,8	129
50 - 199	344	652	89,5	834	1 134	36,0	273
200 - 999	542	913	68,5	1 021	1 360	33,2	314
1 000 - 1 999	356	612	71,9	841	1 130	34,4	199
2 000 -	1 067	1 481	38,8	2 105	2 446	16,2	342
Uppgift saknas	220	284	29,1	358	423	18,2	56
Samtliga	3 566	5 234	46,8	6 944	8 668	24,8	1 600

Tabell 5 TOTALT FORSKNINGS- OCH UTVECKLINGSÄVDRAG OCH SÄRSKILT INVESTERINGSÄVDRAG SAMT
TAXERAD INKOMST UNDER INKOMSTÅRET 1975. FÖRDELAT EFTER BRANSCH I MILJ KR OCH
PROCENTUELLT

Bransch	Forsknings- och utveck- lingsavdrag totalt under inkomståret 1975	Särskilt investerings- avdrag totalt under inkomst- året 1975	Forsknings- och utveck- lingsavdrag %	Särskilt investerings- avdrag %	Taxerad inkomst inkomståret 1975 %
Jord- och skogsbruk	2	2	0,7	2,3	1,6
Gruvor, mineralier	2	0	0,7	-	0,0
Livsmedel	6	0	2,2	-	2,0
Textil, beklädnad	2	1	0,7	1,2	0,6
Trä, massa, papper	10	8	3,6	9,3	11,7
Kemisk industri, petroleum- och plastindustri m m	22	2	8,0	2,3	3,8
Jord- och stenindustri	4	1	1,5	1,2	0,9
Järn-, stål- och metallverk	18	7	6,5	8,1	2,9
Verkstadsindustri	140	8	50,9	9,3	14,0
Annan tillverkningsindustri	0	0	-	-	0,1
Byggnadsverksamhet	5	6	1,8	7,0	2,5
Varuhandel	9	36	3,3	41,8	23,1
Bank, försäkringar	1	3	0,4	3,5	26,1
El- gas och vattenverk	1	3	0,4	3,5	2,0
Samfärdsel	0	3	-	3,5	1,4
Övriga	53	6	19,3	7,0	7,3
Samtliga branscher	275	86	100,0	100,0	100,0

Tabell 6 TOTALT FORSKNINGS- OCH UTVECKLINGSÄVDRAG OCH SÄRSKILT INVESTERINGSÄVDRAG SAMT
TAXERAD INKOMST UNDER INKOMSTÅRET 1975. FÖRDELAT PÅ FÖRETAGSSTORLEK I MILJ KR
OCH PROCENTUELLT

Storlek (antal helårs- anställda)	Forsknings- och utveck- lingsavdrag totalt under inkomståret 1975	Särskilt investerings- avdrag totalt under inkomst- året 1975	Forsknings- och utveck- lingsavdrag %	Särskilt investerings- avdrag %	Taxerad inkomst inkomståret 1975 %
0 - 19	3	14	1, 1	16, 3	15, 5
20 - 49	0	7	-	8, 1	9, 2
50 - 199	6	22	2, 2	25, 6	12, 5
200 - 999	40	13	14, 5	15, 1	17, 4
1 000 - 1 999	36	5	13, 1	5, 8	11, 7
2 000 -	137	25	49, 8	29, 1	28, 3
Uppgift saknas	53	0	19, 3	-	5, 4
Samtliga	275	86	100, 0	100, 0	100, 0

Tabell 7 PROCENTUELL FÖRÄNDRING I STATLIGT TAXERAD INKOMST MELLAN VERKSAMHETSÅREN 1974 OCH 1975 SAMT HELA POPULATIONSENTALET FÖRDELAT PÅ FÖRETAGSSTORLEK (MILJ KR)

Storlek (antal helårs- anställda)	1 Statligt taxerad inkomst inkomståret 1974	2 Statligt taxerad inkomst inkomståret 1975 enligt novemberenkät	3 Förändring % (2:1)	4 Statligt taxerad inkomst inkomståret 1975 enligt marsenkäten	5 Förändring % (4:1)	6 Hela popula- tionsantalet i varje stor- leksgrupp
0 - 19	654	618	-5,5	810	23,9	82 254
20 - 49	383	290	-24,3	482	25,8	6 364
50 - 199	344	746	116,9	652	89,5	3 185
200 - 999	542	516	-4,8	913	68,5	777
1 000 - 1 999	356	862	142,1	612	71,9	114
2 000 -	1 067	1 845	72,9	1 481	38,8	93
Uppgift saknas	220	283	28,6	284	29,1	1 924
Samtliga	3 566	5 160	44,7	5 234	46,8	94 711

Tabell 8 ANTAL FÖRETAG OCH MEDELVÄRDEN FÖR DE FÖRETAG I URVALET SOM REDOVISADE FOU-AVDRAG OCH SÄRSKILT INVESTERINGS-AVDRAG I KR, FÖRDELAT PÅ FÖRETAGSSTORLEK

Storlek (antal helårs- anställda)	Antal företag med FOU- avdrag	Medelvärde med företag med FOU- avdrag	Antal företag med särskilt investerings- avdrag	Medelvärde för företag med särskilt investerings- avdrag
0 - 19	4	583 010	25	46 547
20 - 49	2	19 237	33	24 451
50 - 199	31	40 562	118	21 712
200 - 999	105	362 952	149	58 057
1 000 - 1 999	59	598 802	55	95 480
2 000 -	62	2 211 681	61	408 110
Uppgift saknas	4	12 101 436	7	32 810
Samtliga	267	983 510	448	97 230